

Ostravský večerník

27. XII. 1978

Villon a ti druzí

Divadlo Petra Bezruče uvedlo v pátek 22. prosince československou premiéru maďarského rockového muzikálu „Villon a ti druzí“ autora G. Györgyho Kardose. Režisérem představení je Josef Janík, scénou a kostýmy navrhla Marta Roszkopfová, hudbu Victora Matého nastudoval Jan Tomšiček s orchestrem divadla. V hlavní roli účinkuje Kostas Zerdalogliu. (ře)

Nová svoboda, Ostrava

ze dne 17. II. 1979

DIVADELNÍ RECENZE

Miroslava Etzlera na československou premiéru v DPB Ostrava rockového muzikálu G. G. Kardose Villon a ti druzí aneb

Tajemný život básníka skvělých vévodských dvorů i špinavých pařížských hamepžů, básníka vysoké kurtoazní lyriky i nízkého žargonu lapků a vrahounů trvale poutá zájem nejen badatelů, ale i umělců, a to nejen literátů. Osobnost buřiče proti mocenské svěvolí i proti náboženské přetvářce doznívajícího středověku, přitom člověka složitých a těžce vysvětlitelných rozporů, je postavou jedinečně dramatickou. Proto je zcela přirozené, že se s Villonem setkáváme čas od času také jako s hrdinou divadelního jeviště. Stačí konečně připomenout dva z největších úspěchů naší divadelní avantgardy, dvě stě padesátí repriz Balady z hadrů v Osvobozeném (v roce 1935 vlastně už ve Spoutaném divadle V+W), nebo šedesátí sedmi repriz básnia Paříž hraje prim v D 38 E. F. Buriana.

Nedivme se tedy, že kdykoliv se objeví nová hra o Villonovi, dramaturgové zbystří pozornost. A vzhledem k hrdinovu typu to zvláště platí o divadlech hrajících hlavně pro mladé obecnstvo, a platí to tím více, když nová hra své atraktivní téma zpracovává také v atraktivním tvaru, jako to činí maďarský rockový muzikál G. G. Kardose VILLON A TI DRUZÍ, který byl s hudbou Victora Matého uveden jako československá premiéra v ostravském Divadle Petra Bezruče.

Ti druzí a Villon?

Příběh této hudební hry je fabulován jednak na základě historického materiálu a řodržuje časový sled významných událostí Villonova života, jednak podle tradovaných dohadů a domněnek a Villona obklopuje nástřehy zakuklené intriky, která jej žene ke zlu a nakonec až ke zmaru. Romantické pojetí látky vytváří dějově pestré pásmo, v němž však neudrží podle našeho názoru vyváženost obou složek — Villona a těch druhých. A žel, je to na úkor Villonův, jenž se zde jeví méně jako rebel a více jako chlapec, jehož zlí kamarádi svedli na šikmu plochu. A tak se z Kardosovy hry počne klubat epická moraliť, v níž revoluční charakter Villonovy osobnosti nemá zdaleka tak vyhraněné obrysy jako v jiných, byť starších dílech o něm.

Proto musel režisér hry J. Janík volit pro její ztvárnění prostředky složitě a mnohotvářé. Tam, kde nacházel spíše panoramatický obraz než nosnou a z dramatického konfliktu pramenící myšlenku, tam musel zburcovat všechny své inscenátorské zkušenosti. Velmi mu v tom napomohla tvárná scéna M. Roszkopfové a stylově i dramaticky citlivé hudební nastudování J.

Tomšička, k němuž patří i velmi dobré úroveň zpívaných čísel.

Z téměř třiceti rolí dostal nejobtížnější K. Zerdalogliu. Jako Francois Villon prochází celou hrou a je vlastně jedinou pevnou vazbou její volné kompozice. Daří se mu však v celém rozsahu této role udržet ucelený charakter titulní postavy i jejích proměn. Romantickým zevnějškem a lyriky měkkým projevem plně souzní s Kardosovou koncepcí Villona. I tam, kde deklamuje Villonovy verše, akcentuje spíše jejich básnickou bravuru než útočný šleh. Z ostatních rolí se autorům dařily lépe postavy mužské. Z těch utkvívají v paměti oba Villonovi kumpáni Colin a Regnier ve výkonech V. Kryškeho a V. Krátkého, kteří zvláště ve velkých ansámblových scénách přispívají k výstavbě napětí i atmosféry.

Rockovým muzikálem o Villonovi pokračuje Divadlo Petra Bezruče v hledání moderního divadelně syntetického výrazu. Znovu prokázalo, že v mladém, muzicky disponovaném hereckém souboru má pro ně velmi dobré předpoklady. Věřme, že efekt nové premiéry se po zásluze stane také úspěchem diváckým.

12. 11. 1979

ze dne .....

Villon a rocková hudba

Život a dílo geniálního básníka francouzského středověku Françoise Villona, bohéma, pijáka a zloděje, ale zároveň ctitele pravdy, lásky a života dodnes přitahují pozornost čtenářů. Villonova popularita zejména u mladé generace způsobila, že s jeho dramatickým životem a ukázkami jeho básní se nyní můžeme setkat i v ostravském divadle mladých — v Divadle Petra Bezruče.

V čs. premiéře uvedlo divadlo maďarský rockový muzikál **Villon a ti druzí**. Dramatik G. G. Kardos a skladatel V. Maté se nespolehli pouze na atraktivnost žánru; život F. Villona a rozporuplnost lidské společnosti dohasínajícího středověku jim umožňují nastolit závažné otázky lidské existence a upozornit tak na mnohé problémy současného světa. A mladým divákům je pochopitelně blízký a srozumitelný zápas Villona a jeho přátel o nefalšovaný vlastní autentický život s oficiální společností, za jejíž pokrvtickou maskou morálky se skrývá primitivní kořistnický vztah k člověku a nenávisť ke všemu tvořivému.

Ostravští inscenátoři (režie J. Janík, výprava M. Roszkopfová, dramaturgie Z. Hedvábný) usilují o co nejsilnější emotivní účinek představení. Vzhledem k tomu, že herci nejsou profesionálními zpěváky, je inscenace spíše činoherním představením než pravým muzikálem. Přirozený projev neskolených zpěváků však vůbec není slabinou představení a di-

vákem je přijímán naprosto samozřejmě. Herecká stránka ovšem nepochopitelně nadpřeváhou převažuje. Dominantou jsou dvě mužské role — Villon Kostase Zerdaloga a Villonův přítel de Louvois, ztělesnění společenského zla, představovaný Bohuslavem Čvančarou. Finále — smrt uštvaneho Villona a vítězný tanec smrti pana Louvoise nad Villonovým mrtvým tělem, vyjadřuje varování autorů muzikálu před silou společenské reakce. V dalších rolích zaujmou R. Doleželová (Villonova milénka Catherin), J. Tesařová (prostitutka Margot), V. Krváče (Villonův přítel Colin).

Beatový orchestr se pohybuje na točné a výrazné dynamice rvtmuse inscenace. Základním výtvarným prvkem scény je plachta, která díky snadné proměnlivosti svého tvaru nabývá během představení různých významů a je jedním z hlavních zdrojů vysokého emotivního účinku hry. Přes historickou tematiku se maďarský rockový muzikál **Villon a ti druzí** vyjadřuje k aktuálním problémům dnešního světa a jeho inscenace v Ostravě dokazuje správnost orientace Divadla P. Bezruče na současnou dramatickou tvorbu všech žánrů.